

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Трестового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду. Для додаткової інформації дивіться повний текст копірайту наприкінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Глор проти Швейцарії [Glor v. Switzerland] – заява №13444/04

Рішення від 30.4.2009 [Секція I]

Стаття 14

Дискримінація

Обов'язок сплатити податок, покладений на особу, визнану непридатною для військової служби: *порушення*

Стаття 8

Пункт 1 статті 8

Повага до приватного життя

Обов'язок сплатити податок, покладений на особу, визнану непридатною для військової служби: *стаття 8 застосовується*

Факти: У 1997 році військовий лікар визнав заявника непридатним для військової служби через його захворювання діабетом. У 1999 році його також було звільнено від обов'язку проходження служби цивільного захисту. У 2000 році зазначене друге звільнення було скасовано і його було записано в резерв служби цивільного захисту. У 2001 році органи влади направили йому наказ про сплату податку за звільнення від військової служби за 2000 рік у розмірі 716 швейцарських франків (близько 447 євро) – сума, що була розрахована на основі його оподаткованого доходу за той рік. Заявник

оскаржив наказ про сплату податку, стверджуючи, що він зазнав дискримінаційного ставлення. Він зазначив, що він завжди висловлював свою готовність пройти військову службу. У 2001 році Федеральна податкова адміністрація поінформувала заявника, що усі чоловіки - громадяни Швейцарії, які не страждали від "значної" непрацездатності, підлягали податку за звільнення від військової служби, та вказала на те, що згідно з нещодавніми рішеннями Федерального суду порогом для визнання фізичної чи психологічної непрацездатності "значною" вважалися 40%. У липні 2003 року компетентні органи прийняли рішення про те, що, на підставі медичного огляду та експертної оцінки, заявник не міг бути звільнений від сплати податку, оскільки ступінь його непрацездатності був меншим за 40%. Федеральна податкова апеляційна колегія підтримала це рішення. Рішенням від 2004 року Федеральний суд відхилив адміністративну скаргу заявника.

Право: Стаття 14 у поєднанні зі статтею 8 – Державний податок, який, як у цій справі, виник внаслідок нездатності служити в армії через хворобу, а, отже, з факту, що існував поза волею відповідної особи, безперечно відносився до сфери дії статті 8 Конвенції, навіть якщо наслідки цього заходу були в основному фінансовими.

Щодо суті справи: заявник не проходив військову службу, оскільки військовий доктор визнав його непридатним. У результаті, заявник був змушений сплатити оспорюваний податок, як усі інші особи в такій ситуації, за винятком тих, хто страждав від значної непрацездатності або проходив альтернативну цивільну службу. Проте на альтернативну цивільну службу мали право лише особи, які відмовлялися від військової служби з ідейних міркувань. Саме ця ситуація оскаржувалася заявником у цій заяві. Особи в однаковій ситуації отримували різне ставлення у двох відношеннях. Оскільки перелік підстав для дискримінації у статті 14 не був вичерпним, сфера цього положення безперечно поширювалася на заборону дискримінації на основі непрацездатності. Слід було встановити, чи ґрунтувалася різниця в ставленні на об'єктивних і розумних підставах, а також чи існувало, зокрема, пропорційне відношення між метою, що переслідувалася (а саме відновлення певної рівності між тими, хто проходив військову службу чи службу цивільного захисту, та тими, хто був звільнений від неї), та використовуваними засобами.

Податок такого типу, який покладался навіть на осіб, що не могли виконати обов'язок пройти військову службу чи службу цивільного захисту через медичні причини, як видавалося, не існував в інших країнах або принаймні точно не існував в Європі. Крім того, зобов'язання заявника сплатити відповідний податок після відмовлення йому в можливості проходження військової служби (або служби цивільного захисту) може розглядатися як таке, що суперечить потребі боротися проти дискримінації стосовно непрацездатних осіб та сприяти їх повноцінній участі в суспільному житті. Відповідно, межі розсуду, які мають Держави-сторони при запровадженні різних юридичних режимів ставлення до непрацездатних осіб, були істотно звуженими.

Щодо інтересів, про які йшлося в цій справі, Суд не був переконаний, що це відповідало інтересам громади вимагати від заявника сплатити цей податок з метою компенсації зусиль військової служби. Щодо інтересу заявника, то розмір нарахованого податку за звільнення від військової служби не можна було характеризувати як незначний у світлі відносно скромного оподатковуваного доходу заявника.

Більше того, виникало запитання щодо способу, у який національні органи влади діяли в цій справі. По-перше, вони не взяли достатньою мірою до уваги особисті обставини заявника. Далі, коли було прийнято рішення, що він страждав від незначної непрацездатності, заявник був позбавлений можливості оспорити презумпцію, передбачену підпунктом (1)(а) статті 4 відповідного федерального закону та практикою Федерального суду, про те, що особа, яка страждала лише від незначної непрацездатності, не була обмежена в професійному плані. Іншими словами, заявник не міг доводити, що його дохід був відносно скромним, і що, як наслідок, обов'язок сплатити цей податок був непропорційним у його випадку. Законодавство не передбачало будь-якого звільнення від сплати податку для тих осіб, чий ступінь непрацездатності був меншим за 40% поріг, але котрі, як заявник, мали лише скромний дохід. Наприкінці, слід також зазначити, що заявник завжди заявляв про свою готовність пройти військову службу, але його було визнано непридатним військовим лікарем. У цій справі, непридатність заявника до військової служби ґрунтувалася, як зазначив Уряд, на необхідності робити собі ін'єкції інсуліну чотири рази на день. Не виходячи за межі розсуду, які мають держави стосовно організації та оперативної ефективності своїх збройних сил, можна було передбачити можливість альтернативних форм служби для осіб у ситуаціях, подібних до заявника. Адже не заперечувалося те, що заявник також був би готовий пройти альтернативну цивільну службу. Проте, і навіть якщо чинне законодавство Швейцарії передбачало таку можливість лише для осіб, які відмовилися від військової служби з ідейних міркувань, припускаючи, що цивільна служба вимагала таких же фізичних та психологічних здібностей, що й військова служба, альтернативні форми цивільної служби, адаптовані до потреб осіб у схожому до заявника становищі, тим не менше могли бути передбачені без складності.

Як висновок: у цій справі національні органи влади не встановили справедливий баланс між захистом суспільних інтересів та повагою до прав і свобод заявника. У світлі мети та наслідків податку, про який йдеться у справі, об'єктивне пояснення різниці у ставленні, яку зробили національні органи, особливо між особами, які були непридатні для служби та не зобов'язані сплачувати відповідний податок, та особами, які були непридатні для служби, але тим не менше були зобов'язані сплачувати податок, не виглядало обґрунтованим по відношенню до принципів, які переважали у демократичних суспільствах.

Висновок: порушення (одноголосно).

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Цей стислий виклад рішення, підготовлений секретаріатом, не є обов'язковим для Суду.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Трастового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду, також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Він може бути завантажений з бази даних рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) чи будь-якої іншої бази даних, з якою Суд поділився цим перекладом. Переклад може бути відтворено у некомерційних цілях за умови цитування в повному обсязі назви справи, а також зазначення наведеного вище копірайту та згадки про Трастовий фонд з прав людини. Якщо планується використати будь-яку

частину цього перекладу в комерційних цілях, прохання звернутися за адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.